

SZABOLCS

POLITIKAI LAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona. Egyes szám 16 fillér.
Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Schlichter Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vasuti-ut 17.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képviselve van.

Vámpolitikai kérdések.

A „Szabolcs” részére írta: **Katona Béla**, a Pesti Hírlap főmunkatársa.

Hivatalosan jelentik, hogy kiküldöttünk befejezték az olaszokkal a kereskedelmi szerződésekre vonatkozó tárgyalásokat, s a megegyezést a napokban már alá is írják. Ezt követőleg a német kiküldöttekkel kezdik meg a félbenmaradt tárgyalásokat; közben aztán Svájc is felmondotta a szerződést, kifejezve egyben azt a kívánságát, hogy a szerződési tárgyalások megindítására megbízottak neveztesse ki.

Rendes körülmények között ez a természetes folyamata a vámszerződések megújításának, akkor t. i. ha előzetesen megvan a törvényerejű autonóm vámtarifa. Nevezetesen az autonóm vámtarifa az egyes államok által eredetileg megszabott vámokat tartalmazza és azon országok cikkeire vetik ki behozatal esetén, a melyekkel más, vagyis kedvezményes elbánásra jogosító szerződés nem kötött. Ez, a kedvezményeket magában foglaló szerződés, az u. n. szerződéses vámtarifa. Tartalmazza pedig azokat a vámokat, amelyeket az eredeti, vagyis autonóm vámtarifa vámtételeinek mérséklése eredményezett. Az autonóm vámtarifa tehát az az *alap*, a melyre a szerződéses vámtarifa felépíthető.

Törvényerejű autonóm vámtarifánk nincs, amiből logikusan az következik,

hogy így szerződéses vámtarifa megállapítása iránt se lehet tárgyalnunk, még kevésbé definitív szerződéseket kötünk. Azonban ennek a logikai kapcsolatnak nem csupán bölcséleti értéke van, hanem messze kiható alkotmányjogi fontossága is.

A vámügyek elsősorban érintik a nemzet gazdasági és politikai érdekeit, annak intézése és irányítása tehát mindenkor egyik legfőbb joga volt az országgyűlésnek, a mi egyszerűen ki van játszva, ha nincs módjában az autonóm vámtarifát előzetesen megállapítani, szóval alkotmányos uton törvényerőre emeltetni.

Ennek dacára azt látjuk, hogy Olaszországgal már be is fejezték a tárgyalásokat egy új szerződés megkötése iránt, s a többi külállammal pedig minden skrupulus nélkül kezdenek tárgyalni. Azt még valahogy természetesnek találjuk, hogy az osztrák kormány nem törődik a maga parlamentjével, hiszen teendő engedményeit és bármely irányu magatartását egyszerűen fedezni fogja az osztrák alkotmány 14. §-ával; a magyar kormánynak azonban lényegében más a helyzete, mert nem csupán egyszerű szerződésekről van szó, hanem arról is, hogy ezek esetleg prejudikálnak az Ausztriával kötendő kiegyezés tekintetében is.

Már pedig az 1899. évi XXX. te. — pártközi egyezmény alapján — épen

arra nézve szolgál garanciául, hogy nem fogunk a kiegyezési törvények ellenére szerződni Ausztriával, hanem érvényesíteni tartozunk önálló intézkedési jogunkat. Kétségtelen, hogy a viszonyosság feltétlenül kizárja a vámügyekből is (1867. évi XII. tc. 61. §.) az osztrák alkotmány 14. §-ának alkalmazását, s így ha Ausztriának nem lesz alkotmányos uton, törvényhozásilag elfogadott vámtarifája: gazdasági kapcsolatunk eo ipso felbomlik.

Feltéve azonban azt az eshetőséget is, hogy az osztrák vámtarifa törvényhozási uton létesül, az 1899. évi XXX. te. még mindig *kifejezetten tiltja*, hogy 1907-en túl nemzetközi kereskedelmi szerződések kötessenek. A kormány ezt a törvényes rendelkezést akként véli kijátszani, hogy a most letárgyalt szerződéseket csupán 1906. év végéig köti meg, de a külügyminiszter utján, diplomáciai jegyzékkel vállalja azt a kötelezettséget, hogy 1907-en túl automatikusan — tehát újabb tárgyalások nélkül — hosszabbítatnak meg a szerződések.

Ez a megállapodás azonban magában foglalja azt is, hogy nekünk — *nolens volens* — meg *kell* kötnünk Ausztriával a kiegyezést, mert hiszen a szerződéseket valamelyes — ez időszert törvényes hatálylyal nem bíró — közös vámtarifa alapján állapították meg. Konstatálható ennél-

T Á R C A.

Október 6.

I.

Átrepülnek lassan felettünk az évek,
A játszó gyermekből ifju s férfiú lesz;
Kiragad közölünk majd az élet árja,
De haza jár lelked . . . visszahuzza vágya,
A szülői házba;
S gondolj a hazára;
Gondolj az aradi
Gyászos Golgothára!

Ha hirnév, dicsőség magasra emelnek,
Része legyen benne magyar nemzetednek,
És ha fény, gazdagság emelne vállára:
Nem alamizsnát kér a haza oltára,
Ha szükség kívánja!
Gondolj a hazára,
Gondolj az aradi
Sötét Golgothára!

Ha sorsod — netalán — letipor, elgázol,
S kiket szerettél, elfeledtek . . . de bárhol
Kinek hazája van, nem lehet az árva,
Szeretettel hívja ölelő karjába

A viszontlátásra;
Gondolj a hazára,
Gondolj az aradi
Véres Golgothára!

Ha jártad-keltedben csatasikra tévedsz,
Hol jog s szabadságért vérezett el néped:
Éjtsél néhány könyvet a nyugvók sírjára,
Édebb lesz tőle a pihenők álma,

Borúlj le imára:
Gondolj a hazára,
Gondolj az aradi
Dicső Golgothára!

Duló csaták helyén gőzgépek fütyölnek,
Gyarak zakatolnak, kémények füstölnek;
A béke kürtje hív: Fel népem munkára!
Az igazi magyar helyét itt is állja!

Az Isten megáldja;
Gondolj a hazára,
Gondolj az aradi
Dicső Golgothára!

Miénk e szép ország több, mint ezer éve.
Véráron szereztük s nem alkudtunk érte,
Ne adja az Isten! De egy jajszávára
Kiállunk egy szálíg! Nem dől rabigába
Árpád unokája!
Gondolj a hazára,

Gondolj az aradi
Dicső Golgothára! . . .

II.

Zene csendül, dal zeng, — örömhangoz hallat,
Hajnalodott végre a szegény magyarnak;
Szébb, fényesebb jövődöt várhat im a nemzet:
Koronás királya nemzeti hurt penget.
Régi nagyjainkat ércebe foglaltatja
Ránk ragyog a multnak tiz dicső alakja;
Nekem úgy fáj mégis valami, királyom:
„Nem tiz kellett volna, hanem Tizenhárom!“ . . .

Elmerengve járok sárguló ligetben,
Méla csend környékez, egy madár se rebben;
Ide hallik a nagy város zsiabongása
Nem háborgatja meg madár vig danája;
Hallom sziszegését a hulló levélnek,
Hervadó virágok, mit sirva regélnek,
Mit őszi szellő sir keresztül a tájon:
„Nem tiz kellett volna, hanem Tizenhárom!“ . . .

Hallgatódzva repül lelkem a Hazán át,
Hallja millióknak szive dobogását,
Az eke szarvánál, a pásztortűz mellett,
A dajka dalában, amint bölcsöt renget,
Ott dobog mindenütt a magyar nép vágya,
Elkapja a folyó hömpölygő hulláma,

Bevásárlási utamból hazatérve, az őszi ujdonságok dús választékban megérkeztek.

Férfi nyakkendőikben alkalmi vétel.

Kérem a n. é. közönséget azok megtekintésére.

Kiváló tisztelettel

EISLER KÁROLY női-, férfi-dívat, rövidaru és cipő-üzlet
tulajdonos Nyiregyházán.

fogva, hogy a kormány törvényszegést törvényszegésre halmozott.

Nevezetesen az 1899. évi XXX. tc. 4. §-a rendel, hogy „a külfölddel megkezdendő tárgyalások előtt az autonom vám-tarifája új autonom vámtarifával helyettesítendő”; az 5. §. pedig megállapítja, hogy úgy a viszonyosság meg nem tartása, (tehát Ausztria részéről ez esetben a 14. §. alkalmazása) mint a fent idézett 4. §-ban megállapított feltételek be nem tartása, egyazon joghatályllyal bírnak. Ezen joghatály következményét pedig félremagyarázhatatlanul megállapítja az 1867. évi XII. tc. 68. §-a, mely szerint „... ha és amennyiben az egyezkedés nem sikerülne: az ország önálló intézkedési jogát magának fentartja...”, vagyis más szóval az önálló gazdasági berendezkedés nemcsak jogilag, hanem tényleg is megilleti, Klasszikus és megörökítésre méltó komikum, hogy a kormány a függetlenségi párt asszisztenciája mellett* ezt az önálló rendelkezési jogot a közös vámterület további fenntartására használta ki.

A jelenleg folyó vámszerződési tárgyalások tehát nem csupán azon szempontból felháborítók, hogy szentesített törvényeink keresztülgázolását jelentik, hanem azért is, mert világosan megállapítható az a törekvés, hogy az önálló vámterülethez való jogunkat elkallódní engedjék, s annak létesítését, egy már közellevő időponttól (1907.) ismételtén kitolják. Erre nézve kétség sem merülhet fel, hiszen az osztrák-magyar vámkonferencia tárgyalásairól annak idején kiadott félhivatalos jelentés nyíltan hangoztatja, hogy: „a magyar és osztrák kormány normális tartamú (10—12 év) szerződéseket kíván majd kötni, miután

* Bizonyíték erre a függetlenségi párt tényleges részvételével alkotott 1899. évi XXX. tc. második bekezdése, melyben elismertetik az önálló rendelkezési joga. ebből folyólag rendeltetik (1. §. 2. bekezdés) a közös vámterület fenntartása.

olyan szerződés, a mely csak 1907-ig tartana, aránylag csekély értékkel bírna.”

Ilyen körülmények között bizvást hittük, hogy a függetlenségi párt lesz az első, amely elementáris erővel fog tiltakozni a felhalmozódó törvényszegések ellen s minden rendelkezésére álló parlamenti eszközzel arra fog törekedni, hogy ezt a törvénytípust és a nemzet féltett jogainak elkobzását megakadályozza.

Ámbár a függetlenségi pártnak a hadügyi kérdésekben történt — máig is érthetetlen — leszerelése után nem várhatunk teljes harcikészséget és elszántságot, Kossuth Ferencnek, a függetlenségi és 48-as párt vezérének állásfoglalása mégis óriási meglepetést keltett minden irányban. Kijelentette ugyanis orosházi beszédében, hogy az önálló vámterület érdekében nem kíván feltétlen harcot kezdeni, a mi felelet akar lenni báró Bánffy Dezsőnek, az Uj-párt illusztris vezérének azon határozott állásfoglalására, hogy az önálló vámterület kivívása érdekében feltétlen harcot fog provokálni.

Ám tegyen a függetlenségi párt úgy, a hogyan jónak látja. Téved azonban, ha azt hiszi, hogy a nemzet meg fog elégedni azzal, hogy ismét csak mézes madzaggal elégitik ki, táplálék helyett. Elég volt a beszédből immáron négy évtizeden keresztül, a nemzet tetteket akar látni. Tetteket, amelyek igazi függetlenséget, s anyagi boldogulást biztosítanak számára. A kormánybiztosító ellenzékieskedés ideje lejárt, cselekedni kell.

És mert az Ujpart kész a tetre és a nemzet vitális érdekeinek minden irányban való feltétlen szolgálatára: benne fog összpontosulni a nemzet bizodalma és teljes reménye.

Tisza, Duna zúgja végig az országon:
„Nem tiz kellett volna, hanem Tizenhárom!” ...

Nézem a felhők közt bujdosó hold képét,
Látom a dicsőség fátyolos emlékét
Fénytakaró fátyol foszladozik lassan,
Csillag-csillag után gyul ki a magasban;
Mintha egy Isten-kéz folyton irogatna
Tűzbe mártott tollal az égboltozatra,
S ime — csillagbetűkkel írva — azt látom:
„Nem tiz kellett volna, hanem Tizenhárom!” ...

Kuton Benóni.

Szobrot id. Ábrányi Kornélnak!

Irta: Dr. Csongor Gergely.

A magyar művészgárda leghatalmasabb tagja egy évvel ezelőtt költözött egy jobb hazába, miután művészetét koszoruba fonta a haza dicsőségével és alkotásaiból kifakadt igaz magyar művészetének tűzhelye körül sok időre melegegetést biztosított a késő utódnak is. Liszt nagyobb művésze volt a magyar nemzetnek, de a magyar hazának ő a legnagyobb. Mig Liszt művész lelkének egész erejével alkotott külföldön, ő itthon dolgozott és küzdött a magyar zene fejlesztésén s kik körülötte, biztatására mentek harcba, kik az ő művészeti irányának maradtak hívei: véd-bástyái maradtak a magyar zenének. Az emlékezés soha nem hervadó, időnként újból s

ujból kifakadó virága itt maradt közöttünk munkáiban.

A haza: az oltár, szent tűz a benne rejlő művészet, melynek mindeneket besugárzó lángja mellett Ábrányi eszményképszerűen tündöklik.

Mindig közöttünk volt, testtel-lélekkel, művészetével. Itt született, itt alkotott, itt halt meg, maga után hagyva az Ábrányiakon kívül művészetét és az emlékezést.

A művészet az övé, az emlékezés a miénk. Elég ez?

Hiszen halandók vagyunk mindnyájan s ha a szív megszűnik dobogni, elhull az emlékezés virágának színes szirma is, s a művészet hatalmas labirinthjában ki talál később Ariadne fonalat?

Az ország szívében, Budapesten már megindult a mozgalom: a zászlón az Ábrányi neve. A minden szépért és nemesért lelkesedni tudó ifjuság kezét fogott a székes fővárossal, kik közé beállt a művészgárda elitje. Az eszme a budapesti magyar kir. tudományegyetem ifjuságáé volt: *Szobrot Ábrányinak*. És az ifjuság — eme jövődö nemzet — eszméje meg is fog valósulni.

A rendezés teljesen a pestieké, de a hozzájárulás a nemzet minden tagjáé lesz. A művészek legelőkelőbbjei hangversenyt rendeznek. 30 vidéki várost fognak több ciklusban érinteni. A negyedik hely Nyiregy-

A politika.

Ki ne foglalkozna manapság ezzel a fogalommal „politika”? De kíséreljük meg egyszerű, a népnek is könnyen megérthető szavakkal fejtegetni, hogy hát tulajdonképen, mi is az a „politika”? Igyekezni fogok mellőzni minden idegen szót, nyakatekert mondatfüzéseket, szóval, hogy nagybecsű öreg barátom dr. Jós András szavaival éljek nem „ravasz fondorlattal” igyekezek ezt a szócskát: „politika” megvilágítani.

Ha jól fontolóra vesszük azt a tényt, hogy Magyarország választó polgárainak nyolcz tizedrésze a földműves és az iparos-osztályból kerül ki, lehetetlen, hogy helyesnek tarthatnánk, akár a magyar újság írás, akár az ország összes hivatalainak „styláris” irányát? Vagyis, hogy helyesnek mondhatnánk, mindazon újság cikkek, valamint a „kézbesítő” által nekünk élvezetül feltalált hivatalos „végzések” szó és mondattani összeállítását? Tegyük szívünkre a kezünket és legyünk egy kissé őszinték, bár mily nehezünkre esik is ez a mai világban. Ki az, — kivéve a hivatalnoki osztályt — akivel már meg nem esett volna, de talán többször mint nem, hogy kézbesítettek neki egy „végzést”, olvasta, olvasta többször, törte rajta az esztét és ne adj’ Isten, hogy megértette volna annak helyes értelmét? Vagy talán nem úgy van? Erről jut eszembe egy éppen ide illő debreceni kis történet: Egy szegényebb sorsu „civis gazda”, a kinek pörös ügyes baja akadt, egy szép napon kezeihez kapta a „végzést”. Olvasgatta, törte, zúzta rajta a külömben Isten kegyelméből kapott természetes és józan kis esztét, de sehogysem tudott azon eligazodni. Átment tehát gazdag szomszédjához, ki mint négy gymnasiumot végzett egyén, a többi gazda-társai által mint „nagyon értelmes” ember volt elismerve. Ez el olvasta a „végzést”, persze annyit értett meg belőle, mint a szomszéd koma. No de ha már ő képviselte az értelmiséget, kellett, hogy ezt a szomszédnak meg- és kimagyarázza. „Rendben van ez szomszéd teljesen, — mondá — menjen kigyelmed nyugodtan haza, mert hát nyert pöre vagyon a kúrián!” Nyolc nappal később, azután el árverezték a szomszéd kis holmiját. Szóval a „végzés” helyes megfejtésre jutott.

háza. Dátum szerint ide december 14-én jönnek le.

Ábrányi Szabolcsmegyében, Nyir-Ábrányban született és így minket többszörös kegyelet fűz a nevéhez. Tudom, hogy Nyiregyházan mindenki sietni fog a kegyelet adóját leróni, hiszen többszörösen büszkének lehetünk majd rá, ha a megyénk szülötte az első művész, kinek ércszobra a késő utódnak is fogja hirdetni a nagy művész örök dicsőségét. A magyar nemzet mindig hálás volt nagyjai iránt. Emlékeik ott vannak a nép ajkán, a mondákban, a legendákban, ott a történelem lapjain és az emléksobrokban, de a zene-művészet eddig még senki számára sem tudott ércemléket hódítani. Pedig nincs magyar ember, ki ne lenne büszke a magyar zenére és ne tartaná legkülönbnek valamennyi nemzet zenéje között. Melyik nemzeté is tud ugy szívhez szólni, ugy mulattatni, ugy sirva fakasztani? És ennek a kedves gyermeknek, a magyar zenének, leghűségesebb ápolója az elhunyt Ábrányi volt.

A szeretet, a hála nevében lépett sikra a budapesti művész bizottság. Körutjukban babér fog hullani az ölkébe minek minden levele a mestert fogja dicsőíteni. Elkiséri utjukban őket, a kegyelet szent érzelmeitől áthatott nemzet imája.

Lelkesedésük és a siker Isten kezében. Hirdesse a magyar zene dicsőségét az id. Ábrányi Kornél szobra örökkön-örökké.

UJDONSÁGOK:

szövet-blouseok-, jouponok-, kötények és bőrovekben.

Mindennemü kézimunka hozzávalók, szövetek, himző-anyagok. HAMERLI-féle pécsi bőrkeztük.

Kapható: KOHN IGNÁCZ divatáru üzletében, Városház-palota.

De nézzük csak az ujságokat. Ma, amikor újszólván minden ember ujságot olvas; olvassa az iparos osztály minden rétege, olvassa a szántó-vető földműves, olvassa azt az asszony, pardon! a hölgyvilág nagyrésze, — persze ez utóbbiak inkább csak a „Hírek” rovatát és az „Apró-hirdetések”-et, — mit találunk itt is? A lehető legnyakatekertebb mondat-füzéseket, tarkítva az idegen szavak egész seregével. Persze az a legderekabb legény aki olyan cikket ír, hogy azt ha ő saját maga át olvassa is, gondolkodóba esik a fölött, hogy miként is fogja hát ezt az olvasó közönség nagyrésze megérteni? De hisz ez mellékes, mert az aki azt meg nem érti, legfeljebb azt mondja: „Jaj de okos egy ember lehet az, aki ezt írta!” Így aztán az olvasó közönség nagyrésze kénytelen ezzel beérni. Míg az a bizonyos tudáلكos része, aki mindenáron meg akarja önmagával az olvasottat értetni, beleesik a leglehetetlenebb magyarázatok és értelmezések útvesztőjébe, míg azután végre lelkesen felkiált: „Mégis csak kutya egy dolog ez a politika!” Ezzel azután kifejezésre juttatta mindazt, amit megértve átolvasott és átértett? Szóval érdemre juttatja azt a régi, de jó mondást: „Ne politizálj, mert azt azok sem igen értik, akik csinálják!”

Mi tehát a magyar politika?

Minden áron megalkotása: egy önálló, független magyar államnak.

Ez az alapeszme, amelyre mindent építenünk kell, ez az az alapeszme amely körül tömörülnünk kell, hogyha azt akarjuk elérni, hogy gazdaságilag, ipar és kereskedelmünkben gazdagokká lehessünk, mert csak ha ezt elértük, tettük és tehetjük le igazán az alapkövét, egy teljesen önálló, független magyar államnak!

Ezeket az alapelveket tette magáévá az „Új-párt”, ezen az alapelveken épült fel annak, az ép oly könnyen megérthető, mint szívhez szóló programja: „Hogy mi kell a Magyar nemzetnek?”

Ezt a szép programot ugyan nem tagadhatja meg egy igaz jó magyar sem, de — sajnos — félremagyarázni, azt igen is igyekeznek. Igyekeznek különösen egyesek, kiknek azt saját önző érdekük úgy kívánják, valamint több olyanok is, kik ösztönszerűleg mint jó szolgálékek, mindig meghunyászkodtak a hatalom előtt, mert attól várnak mindent! Hogy mondja az irás: „Boldogok a földi szegények, mert övék a menyeknek országa!”

És ha csakugyan el akarjuk azt érni, hogy: „Magyarország nem volt, hanem lesz!”, és ha kijózanodni akarunk az eddigi politikai irányzat azon mámorából, mely előbb-utóbb azt eredményezte volna, hogy: Magyarország csak volt, de soha nem lesz!, akkor tömörülnünk és tömörülnünk kell az alá az üdvöt hozó zászló alá, amely annak a megvalósítását írta arany betűkkel a „trikolór” fehér lapjára, hogy:

„Mi kell a Magyar nemzetnek!”

Politikai-szilánkok.

Bátorság és férfi erény,
Alhatatos buzdítás,
Ne vakitson pompa és fény,
Fel a harcra! kitartás!
Figyeld meg ezt jó magyarom,
Igy lesz tiéd a hatalom!

Derű kell már, nem a boru,
E nemzet már nem kiskoru,
ZSarnokságot le kell vetni,
Öseinkhez méltók lenni!

Ha majd bejártad az egész országot,
Oly honfi ha nem lesz, ki téged nem hallott,

Csoda lesz, ki újra meg nem tér,
Kinek erében még forr a magyar vér.

Járd, óh! járd be az egész országot,
Am hallják ajkidról az igazságot,
Ne legyen egy se, ki azt nem hallotta,
Oh! így újra virradat jő a magyarra,
S' nagygyá lesz ismét nemzetünk hatalma,

Ma napság csak az politizál, aki nem politikus,
Mert a ki igazán politikus, az nem politizál.

Az igazi politika olyan, mint a szívárvány;
Sokszinű! A személyi érdekek kívánalmaihoz mérten?

Politikai elveinket és azok alapkövét, ha boldogulni akarunk, mindég a saját jól felfogott érdekeink képezzék!?

Mindég olyan politikai elveket vallj és hangoztass, mint a melyeket „protektoraid” vallanak!

Az a legjobb és legigazabb politika, a melyek legbiztosabban elősegíti érdekeinket?

Csak már legalább azok ne volnának politikusok, a kik hivatva vannak, a „politikát” csinálni?

Mi a „mamelukok” egyetemes tábora? A kormány fonograph-ja.

Magyarország önálló függetlenségének megteremtésében mi az eddig elért legnagyobb eredmény? „és”!

Styx.

HIREK.

† 1849. október 6.

A magyar szabadságharcz legfájdalmasabb emlékének 55-ik évfordulóján, az Aradon 1849 október 6-ik napján vértanui halált szenvedett 13 vitéz honvéd tábornok bajtársainak kegyeletes gyászos emlékére, a Szabolcs-vármegyei 48-as honvéd egyesület, október 6-ik napján d. e. 10 órakor, a helybeli ág. ev. templomban, a dalárda hazafias tagjainak közreműködésével Isteni tiszteletet tart.

Jertek el kedves polgártársak és honleányok az Isten házába. Imádkozva egyesüljünk a hazafias érzelmekben. Fogjunk kezét egymással. Hassa át keblünket a hazafias kegyeletnek lángoló érzése, mely felolvasztván minden külömbiséget, a mit osztály vagy rang, felekezet vagy nemzetiség támaszthat.

Mert az Egységben rejlik a csodálatos, megtörhetetlen nagy erő, ha az egész nemzetet, annak minden rétegében egy érzés egy gondolat hatja át.

Az országban mindenütt a hol jó hazafiak laknak, ünnep e nap, a magyar nemzet gyászának ünnepe. És a gyászoló, ünneplő nemzet felett, áldóan suhan végig, a megdicsőült vértanuk hálás szelleme.

Krudy Gyula,
nyug. 48 as honv. százados,
az egyesület elnöke.

Előfizetési felhívás. Az évnegyed bekövetkezte alkalmából, felkérjük lapunknak azon járatóit, akik az előfizetési díjakkal hatralékban vannak, sziveskedjenek a hatraléki összeget kiadóhivatalunkhoz lehető mielőbb beküldeni. Midőn megyénk és városunk m. t. közönségét a lapunkra

való előfizetésre felkérjük, utalunk lapunknak változatos tartalmára és azon kedvező körülményre, hogy munkatársaink között több kiváló író neve olvasható. Az előfizetési feltételek a címlapon olvashatók.

Megyegyülés. A folyó hó 11-én kezdődő megyegyülés tárgysorozatát most állította össze alispánunk, mely 298 pontot foglal magába, és nagyon sok fontos tárgy van felvéve többek közt: Debrecen városának a galaci átirattal foglalkozó határozata, a Nyiregyháza—dombrádi és a Nyiregyháza—vásárosnaményi vasutak segélyezése, Nyiregyháza város háromszögelése és lejtmeretezése, a helybeli jéggyár felállítása, Kemescsén országos vásárok tartása, az alispán időszaki jelentése, a vármegyei házépítész és közutépítész költségvetése, a fanyák és puszták egészségügyi szabályzata, a nyilvános helyeken botokkal való megjelenés eltiltása, az olasz borok beözönlésének meggátlása, az ország különböző részein mintegy harminc tüzkárosult község segélyezése, a vármegyei muzeum átvétele és több más kisebb-nagyobb fontosságú ügyek kerülnek tárgyalás alá.

Képviselői gyűlés volt tegnap délután, amidőn a róm. kath. templom lebontására jövő évi májusig halasztást adtak, Juhász Péter és Gaal Ede 3—3 heti szabadságot kaptak, Duszik Lajos és társainak tanulmányi segélyt folyósítottak, a jövő évi legtöbb adót fizetők névsorát megállapították és egy pár kisebb jelentőségű ügyet elintézték.

Samassa segédpüspöke. A király, — mint Egerből írják — Samassa József érsek segédpüspökévé, a szepesi püspökké kinevezett Párty Sándor helyére, Szmrecsányi Lajos apátkanonokot nevezte ki. Az új püspök felszentelését megelőző processzus informatívust a napokban tartják meg a bécsi nunciaturán. A kinevezés városunkban is általános örömet keltett, amennyiben Szmrecsányit városunk lakossága is jól ismeri és szereti, mivel az új templom építéséből kifolyólag többször megfordult városunkban. A helyben épült díszes róm. kath. templom építésének legfőbb vezetésével ugyan is ő volt meg bízva az érsek részéről.

Kitüntetés. Öfelsége a király, bogáti Bogáthy József nyírbogáti földbirtokosnak a közügyek terén kifejtett buzgó és sikeres tevékenységéért a Ferenc József rend tiszti keresztjét adományozta.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminister Szabó Miklós és Milotay Gábor nyiregyházi pénzügyi számtiszteket számellenőrökké, Kárpáti István helybeli származásu, máramaroszigeti lakost pedig segéddijas számgyakornokká nevezte ki és a lakhelyükön levő pénzügyigazgatóságához osztotta be.

Katona Béla felolvasását vasárnap délután nagyszámu közönség hallgatta végig. Rendkívül érdekesen fejtegette az iparosmester és annak alkalmazottai közötti viszonyt. Röviden kitért a szocializmus okaira is. Kifejtette hogy mennyire szükség van az önálló vámterület létesítésére. Szóval a napi-renden levő fontos kérdéseket rendkívüli szakavatottsággal és úgy fejtegette, hogy előadása nemcsak tudományos, de élvezetes is volt és a jelenlevők a legnagyobb elismeréssel szólanak róla. A megnyitó és bezáró beszédet Stoller Ferenc testületi elnök tartotta. Az iparosoknál az az óhaj jut kifejezésre, hogy az elnökség Katona Bélát és hozzá hasonló jeles embereket máskor is kérjen fel szakfelolvasások tartására.

Dr. Forbát Imre, lapunknak tevékeny munkatársa, aki városunk rendezéséről és fejlesztéséről írt rendkívül értékes szakcikkeket; ki sok évig Németország több városának, így Magdeburg és Majna-Frankfurtnak szolgálatában működött mint vezető állású

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól, mint hathatós szer

Sirolin bajainál ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen láb-

badozóknál influenza után ajánlatik, Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a

köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4. — kor-ért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alantí céggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár Basel (Svájc.)

mérnök, most Budapesten nyitott irodát, mely főleg városrendezési és egészségügyi munkával foglalkozik. Forbát dr. több nemzetközi pályázaton is nyert kitüntetést, így Bergen norvég város csatornázásánál és Altenessen német város közbiztonságánál és nyilvános hűtőtelepénél. A műszaki doktorátust szintén kitüntetéssel szerezte meg, nemrég a városrendezés terén. Értesülésünk szerint dr. Forbát hazajövetelét mindenütt örömmel fogadták és munkássága iránt a legnagyobb érdeklődés mutatkozik úgy a hivatalos körök, mint a nagy közönségnél. Forbát dr. ugyanis nemcsak a hozzáfutóknak nyújt felvilágosítást, hanem a lapok útján, gazdag tapasztalatai alapján küzdeni fog az építkezéseknél és a város rendezéseknél tapasztalható téves felfogások ellen.

A „Nyiregyházi Iparos Ifjúság Önképző-Egyete”, saját pénztára javára, folyó évi október hó másodikán, vasárnap a „Korona” dísztermében, világposta és táncal egybekötött, zártkörű, jelmezös szüreti ünnepélyt rendez. Belépti-díj: személy-jegy 1 korona 40 fillér, család-jegy 4 korona, nagy páholy 6 korona, kis páholy 4 korona. Az ünnepély kezdete este 8 órakor. Az egyet minden évben megtartja szüreti ünnepélyét, amely mindig szépen sikerül, s hisszük, hogy a mostani sem marad sikerültség tekintetében az előzők mögött.

Nyilvános köszönet és nyugtázás. Vencsellő községben 1904. évi auguszt. hó 2-án a déli órákban rémes kiáltás járta be a községet, „Tűz van” s egy pár óra leforgása alatt 37 család sirva, zokogva tekintett hamuvá lett háza, egész évi kalászos terményére. — Jószágos alispánunk a mint erről értesült azonnal a helyszínen termett s ott győződött meg a pusztulás nagyságáról s atyai szavaival vizsgálta a szerencsétleneket és a könyöradomány gyűjtését elrendelte. Adakoztak: Méltóságos főispán ur 15 K. Nagyméltósága a m. kir. belügyminister ur 390 kort. Propper Sámuel ur 50 kort. Zucker Henrik ur 50 kort. Ilauzki Sámuel ur 4 kort. Kemecse község 3 kort. Kenézlő község 4 kort. Eszeny község 16 kor. 55 fillért. Szalóka község 7 korona 25 fillért. Ágtelek község 7 kor. 48 fillért. Józsvi egyesület 300 kort. Nyiregyházi Takarékpénztár Egyesület 100 kort. Gáva község 13 korona 20 fillért. Anarcs község 1 kor. 10 fillért. Ajak község 1 kor. 80 fillért. Alispán ur 80 koronát, dr. Kauzsay Ödön ur 10 kort. Vencsellői hitelszövetkezet 100 kort. Vencsellő község képviselő testülete 200 kort. Összesen 1353 koron 38 fillért, azaz *egyezerháromszázötvenhárom koronát és harmincnegyven fillért.* Ezen összeget a községi előljáróság és segély bizottság a károsultak között kiosztotta. A midőn e számadást közzé tesszük, egyben a tüzkárosultak és magunk nevében is a legmélyebb őszinte köszönetünket fejezzük ki a nemeslelkű adakozóknak. Vencsellőn 1904. évi szeptember hó 27. napján. Tóth Gyula. jegyző. F. Füh Jakab, főbíró.

A kisvárdai löverseny iránt, mely folyó hó 16-án lesz megtartva, nem csak megyénkben, de a szomszédos megyékben is általános érdeklődés mutatkozik. Nevezéseket f. hó 2-ikának esti 10 órájáig a kisvárdai gazdaköri titkár fogad el és ugyanott bővebb felvilágosítások nyerhetők.

Meglőtt leány. A fegyverrel könnyelműen való játszásnak és vigyázatlanságnak ismét egy ember élete esett áldozatul. Bobolyák András, helybeli tanyai szolga ugyanis leakasztotta a szögről gazdájának ócska, rozsdás fegyverét és azzal kezdett babrálni. A lakásban többen voltak, akik közül most egyik, majd másik próbálgatta a fegyvernek rozsdás kakasát felhuzni. A fegyver nem enged. Végre Bobolyák erős kézzel fogta meg a kaskást, melyet félig fel is huzott, de ugyanakkor a kalapács visszapattant, a fegyver pedig eldőrdült, melynek régi töltése homlo-

kon találta Almási Juliánna cselédleányt, aki rögtön meghalt. Természetes dolog, hogy a fegyver véletlenül sült el, de bármiként történt is a sajnálatos eset, egy ember élete lett annak áldozata. Tanuk elbeszélése szerint, Bobolyák nem tudta, hogy a fegyver töltve van, így a rozsdás szándék kizártnak látszik bár, mégis tudnia kell egy felnőtt embernek, hogy a puská veszedelmes szerszám, melylyel könnyelműen játszani nem szabad!

Öngyilkosság. Garay Mihály, helybeli gazdálkodó, egyike a város előkelő polgárainak, aki kedvező anyagi viszonyok között él. Annál érthetlenebb, hogy egy ilyen vagyonos polgárnak, jó módban élő, elemelkedett koru neje öngyilkosság által yálik meg az élettől. Garai Mihálynén már régen tapaszták, hogy valamely fontos körülmény miatt lehagolt, szomorú, de az öngyilkosságra senki sem gondolt. Garainé felakasztotta magát s mire tettét észre vették, már hallott volt. A szerencsétlen halállal kimult asszonyt, számos rokonsága, nagyrésztvétellel kísérte oda, ahol nincs földi elégületlenség.

A mi az új templomnál hiányzik. Azt hinné az ember, hogy a pazarul feldisznított templom átadása után minden kényelem meg van adva a híveknek; pedig ez nincs így. A templomnak három bejárata van és egyik sincs kövezet gyalogjáróval összekötve az utcai járdákkal. A templom építése előtt az Asztalos és a Hirschler-féle üzletek között vonult el egy járda, amelyet felszedtek és máig sem raktak újra le, pedig az általános járás-kelés tekintetéből is szükség van rá. Az utóbbi esős időkben nagyon éreztük ezen járdák hiányát. Nem tudom, hogy az egyház, vagy a város tartozik e azokat megcsináltatni, csak azt tudom, hogy nagy szükség van rá. Ezen körülményre felhívom az érdekelt hatóságok szíves figyelmét. Dr.

Az Amerikába szóló hajójegyek könnyebb megszerzhetőse tekintetéből, Britz Miksa nyiregyházi, Béni József t.-löki, Klein Ignác gávai, Kun Imre nagykállói és Weiszberger A. nyirbátori lakos a fumei vonalra szóló hajójegyek kiszolgálásával megbizattak.

Szüret. Az esős időjárás következtében, a szőlő repedezik és rothad. Ez a körülmény siettetti a szüretet. Legtöbb helyen már a jövő héten szándékoznak általános szüretet tartani. A szőlő husos, szemei nem fejlettek kellően, így nem lesz annyi bor, mint rendes idő járás mellett lett volna. A bor árával a tulajdonosok magasan beszélnek, de az élelmes kereskedők és üzletemberek igyekeznek azt a lehetőségig letörni. Sajnálatos, hogy a legtöbb szőlős gazdának nincs pincéje így kénytelenek bort a kereskedők által megszabott alacsony ár mellett, szüretkor eladogatni.

Országos vásár. Dombrádon folyó hó 3-án országos vásár fog tartatni.

Öngyilkossági kísérlet. Mandula Mihály kótaji lakos öngyilkossági szándékból, szíven akarta magát szurni, de a kés meg siklott és az oldalán ejtett egy mély tátongó sebet. Súlyos sérülésévol beszállították az itteni kórházba.

Hirdetmény az ellenőrzési szemlékről. Az 1893 évi XXXVII. törvényezik értelmében mindazon katonailag kiképzett népfelkelésre kötelezettek, kik a közös hadseregben, a haditengerészetben, honvédségben, ezek póttartalékában, vagy a csendőrségnél szolgáltak; továbbá a katonailag ki nem képzettek közül azok, kik külön hadi szolgálatra, p. o. mint vonatkísérők stb. vannak kijelölve, s (rózsaszínű) piros ajánlati lappal vannak ellátva, a városháza udvarán összeülő szemlebizottság előtt személyesen megjelenni, vagy előzetesen a katonaiügysztyályban írásban jelentkezni tartoznak. A szemlére azok: akik 1862, 1863, 1864, 1865, 1866-ik évben születtek október hó 25-én, 1867, 1868, 1869,

1870, 1871 és későbbi évben születtek október hó 26-án tartoznak megjelenni. A szemle naponként reggel 7 órakor veszi kezdetét. A felülvizsgálat utján elbocsátottaknak, valamint a ki nem képzett póttartalékosoknak, jóllehet igazolványi könyvvel vannak ellátva, nem kell jelentkezniök. Személyes megjelenés helyett írásban teljesíthetik a jelentkezést: a tisztjelöltek, papok, állami és közigazgatási tisztviselők és egyéb alkalmazottak, a betegek, a tengeren vagy külföldön utazók, a népfelkelési szolgálat alól fölmentettek, az erdészet, bányászat, posta, távirada, vasut, gőzhajó szolgálatban alkalmazottak és a fogházakban letartóztatottak. Az írásbeli jelentkezéshez a városi katonaiügysztyályban díjmentesen „Jelentkezőlap” kapható, melynek kitöltésére és egyéb kezelésére nézve ugyanot felvilágosítás nyerhető. A személyes jelentkezéshez a népfelkelési igazolványi könyv, ennek nem léteben az utolsó katonai okmány (végelbocsátó levél, kilépti bizonyítvány, ajánlati lap) elhozandó, az írásbeli jelentkezéshez pedig csatolandó. Akik jubileumi emlékérem, avagy polgári éremmel vannak ellátva, azt a szemlére tartoznak magukkal hozni, illetve feltűzni, hogy a jelentkezés alkalmával ezt ugy az igazolványi könyvükbe, valamint a lajstromba bejegyezni lehessen. Az itt tartózkodó, de a birodalmi tanácsban képviselt tartományokban honos népfelkelők hasonló minőségben és módozatok között tartoznak jelentkezni, mint a magyar honosok. A jelentkezés igazolatlan elmulasztása 4—10 koronától 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén megfelelő szabadság vesztéssel büntetetik. Azok, kik testi törődöttségük miatt a fegyveres szolgálatra magukat képtelennek tartják, ezen körülményt a szemlebizottságnak hozzájuk tudtára, hogy előjegyzésbe vétethessenek. Kelt Nyiregyháza, 1904. szeptember hó 17. Balla Jenő, városi katonaiügysztyály tanácsos.

Elcsipett zsebtolvajok. A napokban feltűnt Bozsela János biztos helyettesnek két nő akik a piacon a vásárlók között settenkedtek. Figyelemmel kísérte őket és tetten érte, amikor idegen zsebekbe nyuláltak. Törös Juliánna és Nagy Éva személyében, akiket rendőrségünk a város területéről ki is tiltott.

Összeszurkált ember. Magyar Sámuel csobaji lakos több társával összeszólaikozott, akik életveszélyesen összeszurkáltak.

Hirdetmény. Nyiregyháza rendezett tanácsu város 1905 évi költségvetési előirányzata az 1886-ik évi XXII. t. cz. 125-ik §-a értelmében 1904 évi szeptember hó 23-tól október hó 7-ig terjedő 15 napon keresztül Nyiregyháza város számvevői hivatalában közszemlére kitétetik. K. 13382/904 szám. Nyiregyháza, 1904. évi szeptember hó 21. Bogár Lajos h. polgármester.

Tűz. Kedden délelőtt sűrű fekete füst takarta be a Nádor-utca környékét. Telefonon nyert értesülés folytán a tűzoltóság is gyorsan kivonult. A Tárcy Kálmán udvarán egy hordó kátrány gyult ki, és égett nagy lánggal, melyet azonban az összefutott nép hamarosan eloltott.

A nyiregyházi postahivatal ügyessége. A Budapesti Hírlap a fővárosi irányító postahivatalnak egy igen ügyes irányításáról ad hírt s ebből kifolyólag, annak igazolására, hogy a vidéki hivatalok sem igen maradnak hátra a fővárosi postahivatalok megett, mi is elmondunk egy hasonló nyiregyházi esetet. A B. H. a következőket hozta:.

— (Ötkoronás — Nagybecskerek.) Ismeretes, hogy a Kakas Márton az ötkoronás pénz forgalomba hozásakor az ötkoronást elkeresztelte Nagybecskereknek, mert nagy is, becses is és kerek is. Ez az élc most, mint nagybecskereki levelezőnk írja, ugyancsak gondot adott a postának, de egyben nagy

Hajnyíró gépek és borotvák

jótállással mindenféle aczélárúk u. m.: kések, ollók, oltókések stb. beszerezhetők **jutányosan**

Blumberg József, keztyű-, sérvkötő- haskötő- és fűzőgyárosnál.

KAPHATÓK: Francia gummi különlegesség és szivacsok. Parfüme-k, szappanok, kefék, fésük, fogpor stb.

Irrigátor 1 frttól 4 frtig minden minőségben felszerelve.

dicséretét zengi a mi postánk lelkiismereteségének és pontosságának. Egy nagybecskereki törvényszéki albiró ugyanis a minap ekképen címzett képes-levelezőlapot kapott: X. Y. törvényszéki albiró urnak, Ötkoronás Kir. törvényszék. A levelezőlap tulsó oldalán ez a szöveg volt: „Valóban kíváncsi vagyok, hogy megkapod-e lapomat, ha csak „Ötkoronás“-ra címezem. Üdvözlő Jolán.“ A m. kir. postát a címzés nem hozta zavarba. Elküldték a levelezőlapot az irányító osztályba s hogy itt ismerték az élelet nyilvánvaló, mert kékcruzával ráírták a borítékra: „Ez kell, hogy Nagybecskerek legyen. Elin-tézte a 72-ös irányító osztály.“ És a levelezőlap meg is érkezett Nagybecskerekre s a címzett pontosan megkapta.

Egy pár hóval ezelőtt egy postatiszt beszélt el nekünk a következőket: A Korona kávéházban mint egy két évvel ezelőtt egy nagyobb társaság beszélgetett és szóba jött a magyar posta fejlettsége és a kézbesítésknél kifejtett ügyessége is. Mindannyian elismeréssel szölkak a postaintézményről, de voltak olyanok akik azt vitatták, hogy hiányos címzés esetén kézbesítést nem remélhet a feladó. Ekkor közbe szölk a pincér és fel-említetté, hogy ő is szeretné egy előtte ismeretlen uri embernek levelet írni, mivel értékes ezüst fogantyúval ellátott botját ott felejtette és most bizonyára más helyeken keresi. A károsult kilétéről azonban fogalma sincs, mivel egy sarokban találta meg a botot. A bot pár perc múlva kézről-kézre járt, de rajta semmi ismertető jelt feltalálni nem lehetett. Ekkor a postát dicséző fiatal ember fogadást ajánlott, hogy a helybeli postahivatal megkeresi a károsultat. Mondanunk sem kell, hogy a fogadást többen is elfogadták és meglehetősen magas összegekben köttetett az meg.

A fogadást kötő másnap — mükedvelő fényképész lévén — lefotographálta a botot mindenféle helyzetben a rajta látható czifrázatokkal együtt. A képet azután levelezési lapnak a cimoldalára ragasztotta fel és a kép alá annyit írt fel: „Ezen bot tulajdonosának valószínűleg Nyiregyházán.“ A hátlapra írt szövegben a pincér felszólitotta a tulajdonost a bot átvételére. A levelezőlapot posta szekrénybe dobta be a címező és aki maga sem hitte a tulajdonos feltalálását, de még is megtette ezt, mert nagyobb összeggel volt a fogadás révén érdekelve. De mennyire nagy volt a bámulata, amikor 4 nap múlva K. N. ügyvédjelölt jelentkezett a botért, és felmutatta a levelezőlapot. A kérdésekre azután elmondta, hogy botjának elhagyása előtt egy pár nappal egyik levélhordó nála volt és feltűnt neki a szép bot. Alaposan meg-nézte azt, melyet a károsult ajándékba kapott és rendkívül nagy becsben tartott. A levelezőlapot a postahivatalban a posta tiszték kiadták a levélhordóknak, ahol azt azon levélhordó, mely a botot a károsnál megte-kintette, rögtön felismerte. A káros végte-lenül megörült hogy botja megkerült és ugy a pincért, mint a levélhordót gazdagon meg-ajándékozta. Mosolyogva jegyezte meg, hogy minden elképzelhető helyen kereste a botját, sőt a Koronában is megfordult az után, azon-ban az elhagyás napjára ugy emlékezett, hogy az nap nem volt a Koronában s így soha sem kérdezősködött volna ott botja iránt.

Kinevezések. Lapunk zártakor érte-sülünk, hogy a pénzügyminister Duka András nagykállai adóhivatali ellenőrt a székelyudvarhelyi kir. adóhivatalhoz adó-hivatali segédde, és Zikeli Mihály nagy-szebeni adótisztet a nagykállói adóhiva-talhoz ellenőrré nevezte ki; a Belügymi-nister pedig a gyulaházi anyakönyvi ke-rületbe Eperjessy Bélát anyakönyv veze-tővé, Weber János eszenyi, Tiltscher Gyula kislétai, Czenky Lajos tiszadadai, Hilján Károly tiszalöki és Haffner Gyula tor-nyospálczai lakosokat pedig helyettesekké nevezte ki.

Az elhagyott gyermekek tartásdíja. A bel-ügyminiszter ma rendeletet adott ki, a mely-ben a hét évesnél idösebb elhagyott gyer-mekek tartásdíját havi t i z koronában álla-

pitja meg. Ezt az összeget, minden levonás nélkül, a gyermek-menedékhely igazgatója fogja kifizetni a nevelő-szülöknek.

Temesvári vásár. A folyó évi augusztus havában tartott szt. Jakab országos vásáron a felhajtás szarvasmarhában, sovány sertésekben és lovakban az általánosan érezhe-tővé vált takarmányhiány folytán igen jelen-tékeny volt, de eladások a rossz árak miatt nem eszközöltettek nagy számban s a — ki-vált a jobb módban levök — kedvezőbb al-kalomra vártak. A szeptember hó 29-én kez-dődött szt. Mihály napi orsz. vásáron előre-láthatólag a felhajtás még nagyobb azért, mert kínálatra kerülnek mindazon állo-mányok, melyek átteleltetési költségeit a tulajdonosok viselni ném birják. Alkalmuk nyílik tehát a vevöknek szükségleteiket a temesvári országos vásáron előnyösen fe-dezni. Az augusztus havi országos vásáron fizettek: tinóért 44—46 fillért, vágómarháért 52—54 fillért, járomökörért 54—56 fillért ki-logramonként élő suly szerint I-ső rendü igáslovakért páronként 320—340 koronát és csikókért (remonte-lovak) darabonként 440-460 koronát.

Utonállás. Karakó Sándor királyhelme-ci lakost a turai uton még eddig ismeretlen tet-tesek öszszverték.

Gazdátlan jószágok. Napkoron 1 drb 3 hónapos pej mén-csikót fogtak fel, mely a községi előljárásnál vehető át; Biró Sán-dor nyirbátori lakosnak 1 drb barna pej 10 éves kesely lova-, Novák Bélának pedig 1 drb 7 hónapos pej kesely mén-csikója elbi-tangolt, vagy pedig ellopott.

A községi utak irány jelző tábláinak meg-ujtása, illetve a hiányzó felállítása ügyében intézett rendeletet alispánunk az előljárá-sághoz. Szükség is volt rá, mert a legtöbb helyen az utelágazásoknál hiányzik a tábla és az idegen ember csak kérdezősködés által tud eligazodni sokszor pedig a határban kérdezősködni sincs kitöl.

Nincs sertésvásár. Városunkban a ser-tésorbánc járványszerüleg lépett fel s így a vásárok tartása betiltatott.

Szépülő Nagyköllő. A nagyköllai róm. kath. hiveknek egy régi óhajtsa válik va-lóvá, amennyiben a torony magasságát 14 méterrel emelteti az egyház. A munkát már meg is kezdték.

A nyiregyházi terménycsarnoknál 1904. szept. 27-én 4900 mm. buza, 39200 mm. rozs, árpa semmi, 1500 mm. zab, és 100 mm. tengeri volt beraktározva.

Az orvosi képesítés új rendje. Az orvos-képzés új rendje, a mely szerint a már dok-torrá avatott orvos csak ugy kezdhet gyakorlatot, ha előbb egy évig gyakornok volt valamely közkórházban, az idén lép életbe A belügyi és közoktatásügyi ministerium vegyes bizottsága most beutazza az országot, hogy a közkórházakat megvizsgálva, megál-lapítsa ama kórházak jegyzékét, a melyek-ben a kezdő orvosok gyakorlatra bocsájtha-tók. E kórházak jegyzékét a közoktatásügyi miniszter még az öszszel rendeleti uton közzé-teszi.

Köz szemlére való kitétel. A vármegyei gyámpénztár mult évi számadása, folyó hó 8-ig a vármegyeházán közzszemlére van kitéve.

Az általános takarmány hiány arra indi-totta a kereskedelemügyi ministert, hogy a repcze-pogácsa és a telettetés végott más vi-dékre szállítani kívánt állatok vasuti szállítá-sánál kedvezményt engedélyezzen. Bövebb felvilágosítással minden község előljárá-sága szolgál.

Kiskoruak utlelevele ügyében alispánunk elrendelte, hogy a szülök vagy gyámok bele-egyezését a községi előljárok minden eset-ben beköveteljük.

A majorkert veszedelme. Tegnap hajnal-ban a majorkertben észrevették, hogy a trágyarakásból amely mintegy 500 szekérnyi, kicsiny lángnyolvak emelkednek fel. A tűz-oltóságot is értesítették és megállapították, hogy a trágya belseje lassu égésben van és csak néha vet lángot a tetején a tűz. Hetek, sőt hónapok óta éghet a rakás, melynek még csak füstjét látni. Valószínűleg a rotha-dás folytán melegedett fel anyyira, hogy tüzet fogott. A trágya még lapunk zártakor

is égett és leföldelés által igyekeznek a ve-szélyes tüzet elfojtani.

Vetőmag beszerző források. A földmive-lésügyi minister körrendeletben értesítette az öszszes gazdasági egyesületeket, hogy az Országos Középponti Hitelszövetkezet köte-lékébe tartozó 17 gabonarakárszövetkezet-nél 32,800 mm. buza, 4688 mm. rozs, 725 mm. árpa, 4017 mm. zab, 3205 mm. tengeri vár eladásra, a melyet a gazdasági egyesü-letek vetőmagul ajánlanak.

Iparunk fejlődése. A hazai ipar tért fog-lal minden oldalon. Iparágak, melyeket csak hirtől ismertünk azelőtt, ma már nagy tö-kélyre vergödtek nálunk is. Ilyen a kolme és szörmefestés és vegyítisztitás. Azelőtt csak külföldön léteztek ily gyártelepek. Így Berlinben egy Spindler nevü kelmefestő gyár több ezer munkást foglalkoztat állandóan. Nálunk a Kovald Péter és Fia cég honosi-totta meg ezen iparágot és tette széles kö-rökben ismertté. Három évtized előtt alapi-totta meg szerény kis műhelyét és ma egy nagy 3 emeletes gyár hirdeti a cég nagysá-gát. A munkások százai találnak itt kenyé-rot. A gyár a legújabb technikai vívmányo-kat vette segítségül berendezkedésére, meg-felel tehát minden igénynek. Uri és női ruhák, kelmék, butorszövetek, függönyök, szörmék, fehérnemüek és ágytollak tisztittatnak itt. Ugyiszintén nagy tökélyre vitte a gyár a se-lyem, kelme-, és szörmefestést. Ruhák, öltö-nyök egészben, és fejtve festetnek. Ugyiszin-tén végáruk, függönyök és csipkenemüek is. Rég óhajtott kívánalomnak tesz eleget a gyár, mikor az egész országban képviselöte-ket létesít és alkalmat ad arra, hogy a meg-rendelő közvetlenül is előadhassa kívánal-mait. — Nyiregyházán Kovácsi Jenő női ruha kelme, seilyem, vászon és fehérnemü áruháza van megbizva. A megrendelések itt épp oly árban vétetnek föl, mintha közvetlenül a gyárban történtek volna és amollett a fél megtakaríthatja a csomagolás költségeit és az azzal járó fáradságot.

Görvélykór egy rettegett gyermekbeteg-ség, még pedig nem anyyira önönmaga, mint következményei miatt. Dr. Ziemssen, müncheni hires tanár ama kijelentése, hogy „gyer-mekkorban görvélyes, felnött korban tuber-kulösus“ nagyon is gyakran érvényesül. A görvélyt tehát minden erővel le kell küzdeni. Friss hegyi és tengeri levegöben hasznos gyógymódokat birunk, melyek támogatásául szolgál az ujonnan feltalált és orvosilag ajánlott „Sirolin.“ Ezen kitünö, gyermekek által szívesen vett és mindig jól emésztett szyrup használatánál még a legrosszabb vá-rosi levegöben keletkezett daganatok, szem-gyuladások stb. is elenyésznek. Még a gör-vélykór nehéz eseteinél is a „Sirolin“ fényes eredményeket ér el.

Szilági és Diskant Miskolci gépgyáros cég kitünö borsajtóra, valamint legújabb „Villám“ centrifugális bogyózó- és zúzó-gé-peire felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemel-endő különösen a cég által feltalált és készített „Kincsem“ és „Hegyalja“ borsajtók, nemkülönbén a nagy üzemi préseléshez ké-szített „kettös kosaru“ sarjtók, amelyeknél a régi világ fából készített prése genialisan egyesítve van a modern technika vívmányai-val. A sajtó felső része acél, alsó része fa-szerkezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával. ami a must színét, ízét, zamatját nem befo-lyásolja. A törkölyt sem kell öszszevagdálni, hanem egy darabokban is könnyen ki le-het venni, 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri és pozsonyi II. mezögazdasági országos kiállításon a cég borsajtói első díjjal, arany-éremmel lettek kitüntetve. A cég izléses ár-jegyzékét kívánatra minden érdeklödönek megküldi.

Mindenféle tüzijáték, löpor, bor taposó zsák és hordó dugók legutányosabb árban be-szerezhetök HIRSCHLER MÖR cégnél. (Nyiregy-házán, az Orosi- és Iskola utca sarkán.)

Termény árak:

Buza	9.00— 9.35
Rozs	6.50— 6.75
Árpa	6.80— 7.00
Zab	6.50— 6.60
Tengeri	8.00— 8.10

Az O. M. K. E. ülése.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés ügyvivő igazgatósága a nyári szünet után múlt hó 25-én tartotta meg első ülését. Az igazgatóság jóváhagyólag tudomásul vette az elnökségnek azon intézkedését, amellyel Dr. Lévy Bélát az egyesülés ügyvezető titkárává kinevezte. Az elnökségnek a kifejtett tevékenységről szóló jelentése kapcsán az igazgatóság magáévá tette az elnökségnek a takarmányszállítási díjkedvezmények kiterjesztése érdekében tett intézkedéseit és elhatározta, hogy minden további actió megindítása előtt bevárja a kereskedelemügyi miniszter döntését. Elhatározott továbbá, hogy az egyesülés a kereskedői elemnek az adókiivetési és felszámolási bizottságokban való megfelelő képviseltetése érdekében országos actiót tesz folyamatba s e célból mindenekelőtt a mai állapot hiányainak feltárása mellett a pénzügyminiszteriumhoz fordul.

A külföldi vámtarifák magyar nyelvű kiadásának a Román Általános Vámtarifával megkezdett sorozatát az O. M. K. E. folytatni fogja s e célból az igazgatóság a szerb vámtarifa kiadását határozta el.

Jelentést tett az elnökség az egyesülés szervezeteinek további kiépítéséről s különösen arról, hogy október hó 9-én a beregszászi, 16-án a sátorlajuhelyi, 23-án a mármaroszi, 30-án pedig a marosvásárhelyi kerületek fognak az igazgatóság közreműködésével megalakítani. Az igazgatóság elhatározta, hogy az egyesülés bármely, úgy fővárosi mint vidéki tagjának a magyarországi bejegyzett cégekhez vonatkozólag, nemkülömben köz-igazgatási-adó és illetékügyekben díjtalanul felvilágosításokat ad. Igen részletes megbeszélés tárgyát képezte a szövetkezetiügy. Az O. M. K. E. igazgatósága még az 1904. június 5-iki ülésén elhatározta, hogy a fogyasztási szövetkezetek alakulására és működésére vonatkozó adatokat országsszerte összegyűjti, hogy azok alapján a közvéleményt megbízhatóan tájékozza a fogyasztási szövetkezetek valódi közgazdasági értékéről s visszaéléseiről. Ez alapon a munka haladéktalanul folyamatba tétetett; az anyag nagyrésze máris összegyűlt s a gyűjtés befejezése legközelebbre várható. Az összegyűjtött anyag alapján fogja Dr. Sugár Ignác, a miskolci kereskedelmi és iparkamara titkára, az O. M. K. E. igazgatósági tagja, véleményét kidolgozni és az O. M. K. E. igazgatósága elé terjeszteni. Foglalkozott ezenkívül az igazgatóság a kereskedelemügyi miniszter sürgős leirata folytán a szövetkezetekre vonatkozó törvényjavaslat átdolgozott előadói tervezetével. A vita során az igazgatóság tagjai egyértelműen utaltak arra, hogy a szövetkezetek jelszava alatt minő visszaélések folynak és a kereskedelem minő jogosulatlan támadásoknak és károsításnak van kitéve, anélkül, hogy ebből a fogyasztóknak hasznuk volna, hogy továbbá a szövetkezetek a mai szabályozás keretében álmellenes s nemzetiségi törekvésekre, nemkülömben felekezeti izgatásokra használhatók fel. A tervezet ezen visszaélések megakadályozásáról nem gondoskodik eléggé, miért is lényeges átdolgozásra szorul. Az O. M. K. E. ügyvivő igazgatósága ezek figyelembe vételével megállapította a kereskedelemügyi miniszterhez intézendő véleményes jelentésnek elveit.

KÖZGAZDASÁG.

A gyümölcsös.

Lapunknak ezen cikket közlés végett a földművelésügyi m. k. miniszter 8327/904. eln. sz. alatt küldte be.

A szilva igen fontos és elterjedt gyümölcs-nem, mely hazánkban több fél-vad fajtában mindenütt el van terjedve. Gyümölcsét lehet használni frissen, aszalt állapotban; de lehet belőle igt (lekvárt) és igen jó pálinkát is főzni. A felvidéki földművesnek és kisgazdának nélkülözhetlen jötevéje a szilvafa, mert majdnem minden évben terem és a felesleges termés biztosan értékesíthető. Boszniában és Szerbiában az aszalt beszteczői szilvából 18—28 millió korona áru kerül eladásra. Hazánkban vadon csak a cserjét képező gömbölyű kökény-szilva fordul elő, melynek fanyar gyümölcse nem igen használható, ámbár itt-ott a szegénység ezt is leszedi és télire megaszalja.

Kertjeinkben, szőlőinkben előfordul továbbá a magvától el nem váló húsos dobzó vagy kotyó (duránzi) szilva is többféle fajtában. Ennek gyümölcse nem valami finom és csak lekvárnak, valamint pálinkafőzésre alkalmas. Úgy ezt, valamint a kökényszilvát is arra használhatjuk, hogy magjából nevelt csemetéire a kiválóbb fajtákat rá nemessítjük. Megjegyezzük azonban, hogy kökényre nem szívesen oltunk, mert az oltvány törpe növése marad és főleg azért, mert tövéből folyton sarjakat bocsát, melyek a fát gyengítik.

Félvad állapotban, tövises gallyaival majdnem mindenütt előfordul még nálunk a beszteczői szilva, melyet hosszukás hegyes magváról és magvától elváló finom cukros husáról majdnem mindenünk ismer. Ezen izletes magyar szilvafajta magváról vetve is megtartja a fajta valódiságát; de szokták ezt félvad szilvákra is nemessíteni, mi által fája termékenyebb és gyümölcse is nagyobb lesz. Szokott ezen beszteczői szilvafa töve körül gyökér-sarjakat is bocsátani, a melyek 2—3 éves korukban gyökerestől gondosan kiásva, a gyümölcsösbe kiültethetők és ugyanoly nemesszilvát teremnek, mint azon fa, melynek tövéből elősarjaztak. Miután a beszteczői szilva — bár félvad állapotban elhanyagolva, kisebb gyümölcsöt is ad — gondozva oly gyümölcsöt szolgáltat, mely finomságra a legdrágább nemesszilvafajtákkal is kiállja a versenyt: ez okból a beszteczői szilvából termeljen minden gazda minél többet, feltéve, hogy e szilva tenyészetépek az ő vidéke és talaja megfelelő.

A szilvák egyáltalában a mőrsékelt óghajlat alatt tenyésznek mészben gazdag talajban. A legválogatosabb valamennyi nemesszilva között a beszteczői, mely csak úgy diszlik, ha a fa vagy a talajból, vagy az éjjeli gazdag harmatból elegendő vizet tud magának szerezni. Ismeretes dolog, hogy száraz hegyoldalokon csak esős, nedves évben szokott a beszteczői szilva teremni. Mégis meg kell említenem, miszerint téli víz-állásos helyeken, hol a víz télen meg is szokott fagygni, a szilvafa többször kivész; ilyen helyekre tehát a szilvafát ültetni nem ajánlatos.

A szilvának a nagyban termelést megérdemlő fajtái a már említett beszteczőin kívül: az Ageni, Althan ringlója, Beszteczői muskatály, Nagy angol, Nagy cukor szilva, Nagy zöld ringló, Olasz szilva, Piros Perdrigon, Spáth Anna, Viktória királyné, Jeruzsálemi violaszínü. Ezek közül aszálásra legalkalmasabbak a beszteczői, az Ageni, a Viktória és a Jeruzsálemi violaszínü.

Az ültetendő fák gödreit már ősszel — ha pedig ősszel szándékozunk az ültetést végezni, akkor nyáron — kell kiásnunk. A gödör legyen 70 cm. mély és 120 cm. átmérőjű. Kiásáskor a felső jobb földet jobbra, az alsó éretlenebbet balra helyezzük el a gödör mellett és így hagyjuk üresen a gödröt ültetésig. Ültetésre legalkalmasabbak a 4—6 éves fák; a csonthéjasoknál azonban a 2—3 éves fák jobbak lesznek, mint az idősebbek. A vigyázva kisedett, vagy máshonnet beszerzett fák ültetések először is a vastagabb gyökereknek mintegy harmadrészt éles késsel visszametszük; a megsértett gyökereknél a sértés helyén felül végezzük a visszametszést; a hajszálygyökereket pedig

nem bántjuk. A gyökéren úgy végezzük mindenkor a metszést, hogy a metszési lap ültetés után lefelé nézzen. Ezután a fa tövét agyagba, vagy marhatrágyából és vízből készült habarcsba mártjuk és ebből csakis az ültetésekor vesszük ki.

A fák koronáját dió-, cseresnye-, meggy és gesztenyefánál nem bántjuk: az alma, körte, barack és szilvánál visszametszük és pedig úgy, hogy a vezérvesszőjét és az oldalvesszőket úgy két-harmadrészre és mindig egy kifelé álló rügyre metszük vissza. A barack koronavesszőit még rövidebbre is visszavághatjuk. Őszi ültetésnél a koronát nem bántjuk, hanem tavasszal végezzük el rajta a szükséges visszametszést.

Maga a fa ültetése a következőleg történjék: A gödör a jobbik felső földdel két-harmadrésznyire kitöltetik. Ha a föld sovány lenne, lehet azt gyepfölddel vagy egészen érett porszerű trágyával is megjavítani. Most a habarcsból kivett fa gyökereit finom porhanyó földdel becsapkodjuk és a gödörbe, a kúpalakra huzott jó földre állítjuk úgy, hogy az éppen a gödör közepén legyen; a gyökér nyaka pedig a talaj külső színénél 30 cm.-rel magasabban álljon. Ekkor a gyökerekre szórunk még a felső jó talajból és e közben a fát mozgatjuk és felfelé rázogattuk, hogy a gyökerek között levegő ne maradjon. Ezután a fa tövét lábbal gyengén lenyomkodjuk és jó magasról megöntözzük. Öntözés után már a fát sem rázogattani, sem a tövét megtaposni nem szabad. Ezután a baloldali rosszabb földet huzuk bele a gödörbe és a gödörnél valamivel szélesebb alakban 8—10 cm. magas földtányért csináljunk kapával. Őszi ültetésnél az öntözés elmarad.

Magas, sőt néha még félmagas törzsű fákat is meg kell karóznunk, sőt lehet egy fának 1—2 vagy 3 karót is adni. Ha csak egy karót adunk, azt legcélszerűbb a fától északra és 8 cm. távolságra mindjárt ültetésekor levernünk a gödörbe és így huzni be a gödröt. Az ilyen karónak a korona alatt kell végződnie, a karó a korona alatt, továbbá alul a talajból 25 cm.-re, végül pedig a két kötés közötti távolság felén lesz a fához erősítve. A kötés szalmakötéssel, kenderszalaggal, vagy füzguzsszal történik, a melyek a fát és karót (∞) alakban kötik össze. Ha két karót adunk a fának, akkor ezeket észak és déli oldalról a fától 50 cm.-re verjük le, a két rövidebb karót rézsútos irányban úgy, hogy a karók fönt a fa törzséhez közelebb essenek. E karók felső végüknél — a melyek a fa derekának csak kétharmadáig érnek — köttetnek össze a fánál úgy, hogy minden karó a fát magához huzza, miáltal annak szilárd állása van biztosítva. Hármaskarót csak udvarokban, utak mellett verünk a fák mellé a fától 30 cm. távolságra és azokhoz kötjük külön-külön a fa törzsét, a karókat pedig alól és felül lécecskével tartjuk össze. Ez drága eljárás és pótolható egy karóval is, ha ezenkívül a fa törzsét tuskéval vesszük körül, mi nem csak a sértések ellen védi a fák törzsét, de a nyulak ellen is.

Nem elég azonban a fákat kiültetni állandó helyükre, hanem azokat továbbra is kell gondoznunk. A főbb teendők, a melyek a fák gondozását czélozzák, röviden a következők:

A fiatal fák törzsét télre náddal, vagy tuskéval körül kell venni, hogy a nyulaktól megvédelmezzük. Ezen védelem csak akkor felesleges, ha a kert jó és kellő magas kerítéssel van ellátva. Ha szárazság van, az első évben a fákat 1—2-szer jól meg is kell öntöznünk. Célszerű a tavaszi vagy nyári eső után a fa tányérját 4—5 cm. vastag, összegereblyézett füvel, gyommal beárnyékolni, miáltal a gyakori öntözést megtakaríthatjuk.

Folyt. köv.

Szerkesztői üzenetek.

Rocó. Sorát ejtjük.

T. Gy. Vencsellő. Köszönjük, lapunk a közérdekű dolgokat mindig szívesen közli.

L. T. Debrecen. Jövő számunkban jönni fog. Üdvözöljük.

K. V. Kisvárda. Helyszüke miatt maradt ki. Legközelebb hozzuk.

Kuton Benóni, Nyirbátor. Természetes, hogy az „Ellenzék,” „Szabadság,” „Felső-Magyarországi Hírlap,” „Ébredés,” stb. stb. lapok munkatársát mi is örömmel üdvözöljük munkatársaink között.

B. A. Helyben. Jövő számunkra maradt.

H I R D E T É S E K.

Magyar kir. államvasutak üzletvezetősége
Debreczenben.

18537. szám.

III. szám.

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni üzletvezetőség központjában és a hozzá tartozó vonalak állomásain, őrházaiiban, az osztálymérnökségek, forgalmi főnökségek és fűtőházakban lévő óráknak, valamint a személyzetnek kiosztott intézeti tulajdont képező zsebóráknak jó karban tartása és javítása céljából 1906. évi január hó 1-től számítandó 3 évre új szerződések fog-
nak köttetni, mely célból nyilvános pályázat hirdettetik.

A pályázatban csakis képesített és a debreczeni üzletvezetőség területén lakó önálló órássok vehetnek részt.

Az üzletvezetőség vonalai a pályáorák gondozása tekintetében négy csoportra vannak osztva, u. m.

I. CSOPORT:

A püspök-ladány—nagy-károlyi, kaba—nádudvari, nagy-károly—zilahi és sarmaság—szilágysomlyói vonalak Püspökladány állomás kizárásával, továbbá a debreczen—tiszaölki, debreczen—nagy-léta—vértesi és sáránd—de-
reeskei a debreczen—füzesabonyi vonal Füzes-
abony állomás kizárásával, végül az üzlet-
vezetőség központja és szertára, összesen 436
kilométer.

II. CSOPORT:

Nagy-károly—zimiri, nagy-bocksó—kis-
bocksói, szigetkamara—aknaszlatinai, taracz-
köz—alsó-nerezniczei, szatmár-németi—felső-
bányai és szatmár—fehérgyarmati vonal Nagy-
károly állomás kizárásával, összesen 372
kilométer és a szatmár-németi-i forgalmi fő-
nökség.

III. CSOPORT:

Királyháza—s.-a.-ujhelyi, csap—ungvári,
bátyu—lawocznei vonal Királyháza és S.-A.-
Ujhely állomások kizárásával, összesen 251
kilométer és a s.-a.-ujhelyi forgalmi főnökség.

Ezen vonalcsoport kezelésével megbí-
zandó pályáorás az építés alatt álló ungvár-
siankii 102 km. hosszú vonal megnyitása nap-
jától, az ezen vonalon levő órák fenntartását
is elvállalni lesz köteles.

IV. CSOPORT:

A debreczen—szerencsi, nyiregyháza—
csapi, nyiregyháza—mátészalkai, nyiregy-
háza—vásárosnaményi és a görög szállás—
ohat pusztaköcsi vonal, Debreczen, Szerencs
és Ohat-Pusztaköcs állomások kizárásával,
összesen 366 kilométer.

Az egyes csoportokra külön-külön adandó
be az ajánlat a kilométerenkénti egységár
kitételével.

Az ajánlatok pecséttel zárt borítékban
üzletvezetőségünk titkárságához **folyó évi no-
vember hó 10-ig** küldendők be és a boríték
következő felirással látandó el:

Ajánlat a 18537/1904. számhoz, pályáorási
munkálatokra.

A szerződési feltételekre nézve az üzlet-
vezetőség III. osztálya (Piacz-utca, Tiszapalota
II. emelet) délelőtt 9—12 óra között adja meg
a kellő felvilágosítást.

Kelt Debreczen, 1904. szeptember hó.

Az üzletvezetőség.

Pályázat. A nyiregyházi polg.
olv. egyletnél
megüresedett
udvarnoki
állásra pályázat hirdettetik.

Fizetése összesen: 730 kor.,
mely összeg havi részletekben fog az ud-
varnoknak kiszolgáltatni. Egyéb, az ud-
varnoki állásra vonatkozó tudni valók az
egylet titkáránál, vagy a gazda-könyvtár-
noknál tudhatók meg. **Az állás 1904-ik
évi november hó 1-én töltetik be.**
Pályázók, pályázati kérvényüket, hatósági
erkölessi bizonyítvány csatolásával, **folyó
évi október hó 20-ig, okvetlen adják
be.** Kelt Nyiregyháza 1904. évi szeptem-
ber 23-án. — A válaszmány megbízásából:

Ruzsa Endre,

polgári olvasó egyleti titkár.

Tartós téli alma.

Tisztelettel tudatom a t. közönség-
gel, hogy **komorói, kitünő téli tartós al-
matermés** eladásával **Szicszay Sándor**
gazdasági egyesületi titkár, nyiregyházi
lakost biztam meg. Az almafajok mintái
nevezett hivatalos helyiségében megtekint-
hetők.

Áruk — kézzel szedve, ládákban
pelyva közzé csomagolva és Fényes-Litke
állomásra szállítva — **métermázsánként
16 koronától 25 koronáig.**

Szalánczy Bertalan.

Gőzmalom bérbeadás!

Felsősimapusztán, Nyiregy-
házához $\frac{1}{2}$ órai járásra a Csen-
gery Gyula-féle stabil 18 lóe-
rejű géppel, 2 kőre és egy hen-
gerszékkal, 2 szita és szecska-
vágóval berendezett gőzmalom
azonnal több évre bérbe kiadó.

Feltételek a tulajdonosnál
a helyszínén, vagy a kiadóhi-
vatalban megtudhatók.

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy csomag Cozapot.

Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cozapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert a csodáhatása
ellenszenvenessé teszi az iszákosság szeszes italt. A Coza oly csendesen és biztosan hat, hogy
azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és illető mégcsak
nem is sejtí mi okozta javulását.

Nemrégiben egy fiatal asszony nekünk körülbelül a következőt beszélte:

„Igen én is használtam ezt a remek szert a férjem tudta nélkül és hála Isten teljesen
segített rajta. Jó férj volt józan állapotban, de sajnos, majd mindig részeg volt. Folytonos félelem,
aggodalom és kétségbeesés, szegény, becselenség és szegénység közepette éltem! De minek is
meséltem volna el másoknak? Nem csodálatos-e igazán, hogy egy asszony a dolgot saját maga
ekképen irányítsa és otthonát, gondterhes tűzhelyét örömpalotivá tudja varázsolni?”

Coza a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegény és becselenség-
től megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó
utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet mely a Cozapor tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy próba adagot dij
és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessékünk, hogy
az egészségre teljesen ártalmatlan.

COZA INSTITUTE (Dept. 137), 71, High Holborn, London, W. C., ANGLIA.

(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérrel bérmentesítendő).

1149/1904. v. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881.
évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel
közhírré teszi, hogy a nyiregyházi kir. tör-
vényesék 6457/904. P. számú végzése által
André Gyula nyiregyházi cég végrehaj-
tató javára Inczedy Lajosné nyiregyházi la-
kosnő ellen 260 korona tőke ennek 1904. évi
aug. hó 6. napjától számítandó 6 % kamatai
és eddig összesen 102 kor. 45 fil. perköltség
követelés erejéig elrendelt biztosítási végre-
hajtás alkalmával bíróilag felülfoglalt és 1614
koronára becsült butorokból álló ingóságok
nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a nyiregyházi kir.
járásbíróságnak 1904. V. 1122/2. számú ki-
küldést rendelő végzése folytán a helyszínén
vagyis Nyiregyháza alperesnő Tokaji-utca
26. sz. lakásán leendő eszközzésére **1904 évi
október hó 3-ik napjának délután 3 órája**
határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szán-
dezők ezennel oly megjegyzéssel hivatnak
meg, hogy az érintett ingóságok ezen árve-
résen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értel-
mében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is
eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára
az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállá-
pitott feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Nyiregyháza, 1904. évi szeptem-
ber hó 17. napján.

Oláh Gyula,

kir. bir. végrehajtó.

Ügynökök

felvételnek igen kedvező feltételek mellett

**Erzsébet-szanatórium-
sorjegyek**

részletfizetés melletti elárúsítására

FUCHS H. váltóháza

BUDAPEST, IV., Kecskeméti-u 1.

Siker hirdetésekkkel

Csak a hirdetések célszerű fogalma-
zásával, megfelelő typografiai alak-
jával és az alkalmas újságok helyes
megválasztásával érhető el. Ennek elérése
céljából forduljon **Mosse Rudolf hirdetési iro-
dájához Budapest, IV. Ferencziek-tere 3,** ezen
iroda a siker elérésére szükséges felvilágo-
sításokkal díjmentesen szolgál. — Csak az
újságok eredeti sorárai, nagyobb megbízások-
nál legmagasabb árkedvezmények engedélye-
zése mellett számíttatnak fel; ezen intézet
igénybevétele által több nagy előny mellett
a hirdetési költségekben megtakarítás is el-
érhető.

Ügynökök

kerestetnek, kik az újonnan kibocsátott

Erzsébet királyné sorsjegyek

törvényesen kiállított részleteinek eladásával
foglalkozni akarnak.

Legmagasabb jutalék, jutalomdíj és havifizetés.

Anyag miatt forduljanak

Dirnfeld Testvérek bankházához

BUDAPEST, V., Fűrdő-utca 4. szám.

Lichtmann Vilmos

különlegességi gazdasági gépek és
műszaki cikkek gyári raktára

NYIREGYHÁZÁN.

Raktáron tart és szállít: jobb gyártmányu, mindennemű gazdasági gépeket. A közeledő őszi időnyre különösen ajánlja legkedveltebb szóró- és sorvetőgépeket; egytetemes acél-ekéket; egyéb talajmunkáló gépeket; továbbá: borsajtókat és szőlőzúzókat.

Az általános takarmányszűke miatt pedig sürgős beszerzésre ajánl:

**takarmánykamra berendezéseket
és különálló szecskavágókat**

kézi- járgány-, és gőzerőre.

Ezenkívül elvállal: malom és szeszyár berendezések létesítését és minden e szakba vágó üzleteket előnyös feltételek mellett.

Főüzlet: Nyiregyházán, Gróf Károlyi-
téren (a Vasut-utca mentén.)

Fiók-üzlet: Mátészalkán.

SIRKŐVEK

mindenféle alakban, nagyságban és a
legolcsóbb árak

mellett kaphatók:

Führer Zsigmond Fiainál

Nyiregyházán, Vármegyeház-u. 5. sz.

Uj boros hordók.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy az

Első Nyirvidéki Hordógyár

képviselőt megnyertem. Állandóan minden nagyságú hordókat nagy választékban raktáron tartok és legolcsóbb áron árusítom.

Ugyancsak üzletemben kapható bortaposó zsák minden nagyságban.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

A n. é. közönség pártfogását kérve

tisztelettel

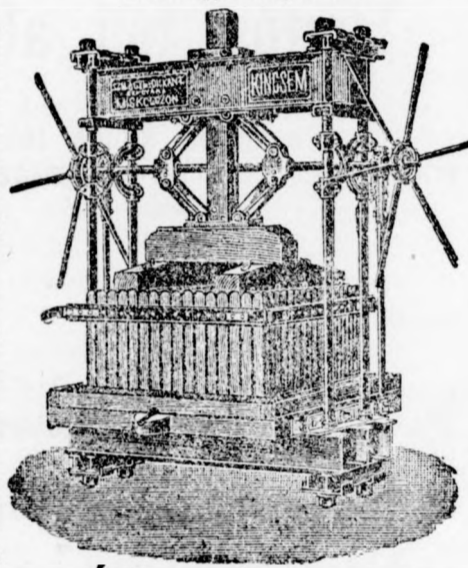
Wassermann Sámuel.

S z ő l l ő t a p o s ó z s á k .

Üveg és porcellán.

Üvegezés és képkerekezés.

1902. orsz. gazd. kiállítás, Pozsony:
I-só díj, aranyérem.

Árjegyzék ingyen.

1902. borászati kiáll. Eger: I. díj, díszoki. és aranyérem.

BORSAJTÓK

„Kincsem“, „Hegyalja“, „Könyök-szerkezetű“, „Möbille“, és „Acélorosós“, a hegyaljai bortermelők legkedveltebb borsajtói.

Legujabb rendszerű
kettős kosaru sajtók,
nagyüzemű préseléshez.

Főelőnyei:

A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erő kifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szőlőzúzó és bogyzók!

„Villám“ legujabb centrifugális bogyzó és zúzógépek.

SZILÁGYI és DISKANT
gépgyára, MISKOLCZON.

1901. tengerparti kiállítás, I-só díj, díszoklevél.

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS!

Nyiregyházán, Pazonyi-utca 5. sz. a. levő

NAGY E.-féle

üveg-, porcellán- és lámparaktár

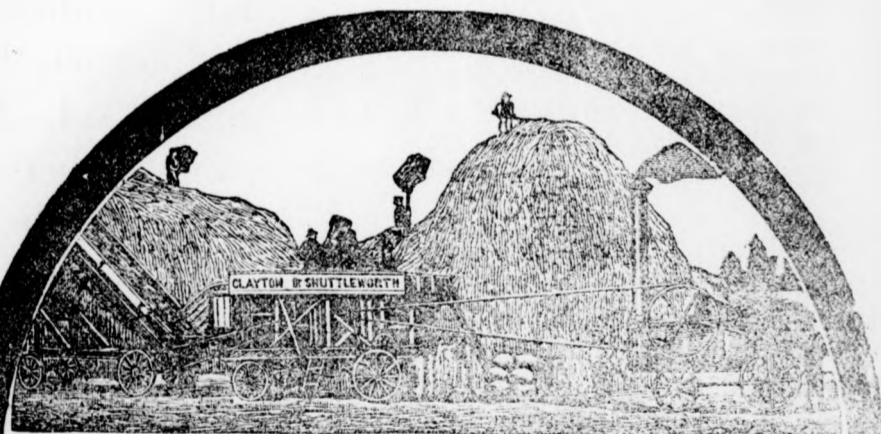
teljesen feloszlik, miért is abban hatóságilag engedélyezett végeladás fog tartatni.

Az üzletben felhalmozott üveg-, porcellán-, lámpa és tükörárak, továbbá majolika, teracotta és china-özüst disztárgyak, alpacca és más fajta evőeszközök, fatálcák, vas mosdó-asztalok, képkerekek és még igen sok itten fel nem sorolható árucikkek **gyári áron alul lesznek kiárúsítva.**

Egy kettős számú Wertheim-szekrény eladó. Az üzleti berendezés egészben vagy részben eladó.

Az üzlethelyiség átadó.

Hatóságilag eng. **végeladás.**

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Váci-körút 63.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löher-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és milder egyéb gazdasági gépek.

Képviselőt és bizományi raktár:

Májerszky Barnabás gépgyárosnál

Nyiregyházán.

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy:
bevásárlási utamból hazaérkeztem.

Női- és gyermek-felöltő! Női modell!!

Kalaptermemet az újdonságok legújabb és legolcsóbb vívmányaival ruháztam fel, úgymint:
 a legdivatosabb és legfinomabb fekete és színes havelok, őszi kabátok

tíz koronától feljebb.

Fekete és színes őszi köpenyek 18 koronától feljebb.

Téli modell különlegességek női és gyermek felöltőkben, bámulatos olcsó árak mellett nálam kaphatók:

Tisztelettel: **Halmágyi Sámuel utóda,** Jegnagyobb női divat, felöltők, és model kalap áruháza, Tokaji-utca 1. szám.

FIGYELEM! Tudomására hozom a nagyérdemű vevőközönségnek, hogy a **nagy tőzsde** mellett

~ u j r ő f ő s - é s d i v a t ű z l e t e t ~

nyitottam. Üzletemben a legfinomabb áruk mélyen leszállított árakon kaphatók, amennyiben sikerült több olcsó forrású céget megnyernem.

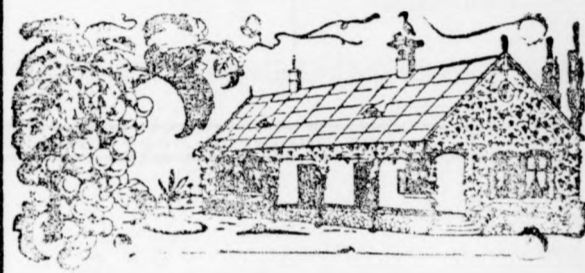
Pontos és figyelmes kiszolgálás!

Olcsó árak!

Midőn magamat s üzletemet a nagyérdemű közönség pártfogásába ajánlom, maradok

kiváló tisztelettel:

Sächter Aladár.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem érték el eredményt eddig. Hol lúgnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátták házuakat az egész szőlőérés idején a legkittünőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesélyesebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekesebb dísz, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leg-háládatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Czím:

Érmelléki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya,
 u. p. Székelyhid.

Menyasszonyi kelengyék!

Divatszövetek a legfinomabb kivitelig.

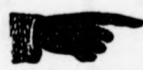
Angol és Schottis kelmék ruhákra és costumökre.

Blous-szövet különlegességek.

Blous-selymek különösen schottis selymek egyes blousokra nagy választékban

Női és férfi kész fehérnemű, pamut- és cérnavásznak, fehér és színes asztalkészletek, törülközők, zsebkendők.

Legújabb barchetok, flanellekban nagy raktár. Blous flanellek gyönyörű mintákban.

Őszi divat újdonságok!

Futó és Sopha szőnyegek, plüss kocsi-takarók, ágyterítő készletek, csipke- és gyapju függönyök

rendkívül nagy választékban.

Fenti cikkek csakis a legdivatosabb és legújabb kivitelben, gazdag választékban vannak raktáron s **a legszolidabb árak mellett** árusítatnak el.

A n. é. közönség b. pártfogását kéri:

UNGÁR LIPÓT divatáruháza

Margit flanell gyönyörű mintákban 1 méter 56 fillér.

Állandó nagy
raktár gyász-
kalapokban.

➔ Páris Modell kalapjainak egyedüli elárúsítója ➔
Szabolcsmegyében.

Óriási választék
selyem és flanel
blousokban

Szabolcsmegye legnagyobb női felöltő és kalap áruháza
RÓZSA LAJOS utóda
Nyiregyháza, Pazonyi-utca.

1904. őszi és téli idényre az újdonságok már megérkeztek óriási nagy választékban. Nagy raktár párisi és berlini modell női és gyermek felöltőkben.

Óriási választék
selyem és flanel
blousokban.

Meglepő olcsó árban kaphatók.

Állandó nagy
raktár gyász-
kalapokban.

Levélpapírok nagy választékban.

35-40 féle képes levelező-lap

Nyiregyháza látképeivel és a Sóstó-fürdővel

PIRINGER JÁNOS papirkereskedésében

kaphatók.

Jegyzői, ügyvédi, végrehajtói és az élet szükségleteibe vágó
különbéle nyomtatványok raktára.
Iskolai tankönyvek, regények, orvosi jogi stb. szakkönyvek.
Írópapir versenyképes áron. Tenta, tus, festék és rajzszerek.
Előfizetések az összes hirlapokra és folyóiratokra
díjtalanul eszközöltetnek.

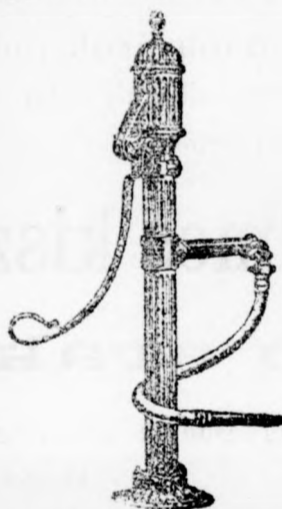
Könyvnyomda és könyvkötészet.

Saját
gyártmányu

SZIVATTYUK

többféle kivitelben

kaphatók

Irsai és Társa

vasöntő-, gép- és szivattyu
gyárában

Nyiregyházán.

HÖLGYEK ÉS URAK FIGYELMÉBE!!

Főleg a t. vevő-közönségnek ruházati cikkekben szükségletét a fővárosból fedezni, mert én igazi fővárosi izléssel a legegánsabb divatos

NŐI ÉS FÉRFI RUHAKELMÉKET

óriási választékban hoztam az őszi és téli idényre raktárra. Továbbá

állandó nagy raktár:

ruha és blous selymek-, vászon és damaszt áruk-, fehér és színes asztalkészletek-, törülközők és zsebkendőkből. Csipke és szövet függönyök, ágyterítők, paplanok, (méret után is) barchetek, flanelek, mintázott és sima bársonyok, plüschök, téli kis- és nagykendők, Himalája schalok. (Plaid.)

MENYASSZONYI KELENGYE.

Kész női tehernemű és ágynemű, meglepő szép és jó kivitelben, el nem képzelhető olcsó árban. Minták vidékre bérmentve küldetnek.

Nyiregyháza, Pazonyi-utca 2. szám.

Kiváló tisztelettel: **KOVÁCSI JENŐ.**